

Instytut Rozwoju Gospodarczego

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

Październik – Grudzień 2020

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 87

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/instytuty/irg/

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2020

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 87, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>, przeprowadzonego w październiku i listopadzie 2020 r. W badaniu wzięło udział 14 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	6
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	7
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	7
	4) Wielkość wypracowanego zysku	8
	5) Jakość portfela należności	8
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	9
	7) Wielkość zatrudnienia	9
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	10
	9) Inwestycje kapitałowe	10
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	11
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	11
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	11
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	12
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	12
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	12
	16) Poziom inflacji	13
	17) Realna podaż pieniądza	13
III.	SUMMARY.....	14

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W III kwartale 2020 r. koniunktura w sektorze bankowym uległa poprawie. Wartość wskaźnika koniunktury IRG SGH (IRGBAN) wzrosła, osiągając poziom -7,4 punktu. Wynik ten jest o 40 pkt wyższy niż w drugim kwartale, lecz niższy o -11,6 pkt od prognozowanego przez banki poprzednio. Na wzrost wartości wskaźnika wpłynęło zwiększenie się zysków banków, wyniku z działalności bankowej oraz wielkości zatrudnienia.

Poprawa jest krótkotrwała. Od początku 2013 r. koniunktura w bankowości podlega silnym wahaniom z dużą częstotliwością. W ostatnich 7 latach odchylenie standardowe wartości wskaźnika IRGBAN wzrosło o 3,2 pkt w porównaniu z okresem 1999-2012. Zarazem obniżyła się średnia wartość wskaźnika z poziomu 23,2 pkt (w okresie 1999-2012) do wysokości 6,9 pkt (2013-2020), co znaczy, że sytuację w sektorze w ostatnich siedmiu latach banki oceniają znacznie gorzej niż w latach wcześniejszych. Duża częstotliwość wahań utrudnia formułowanie ocen tendencji rozwojowych. Minione trzy lata to jednak bez wątpienia okres dekonunktury, której dalsze natężenie, zdaniem uczestników badania, nastąpi w IV kwartale br. (wartość wskaźnika prognostycznego wynosi -39,6 pkt).

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik netto z działalności bankowej wzrosła do -11,1 pkt, podczas gdy w II kwartale 2020 r. wyniosła -69,2 pkt (14,3 pkt przed rokiem). Obecny wynik okazał się niższy od przewidywanego przed trzema miesiącami (o 51,1 pkt). Banki spodziewają się pogorszenia się wyniku z działalności bankowej w czwartym kwartale; wartość salda prognostycznego wynosi -51,1 pkt.

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej uległy poprawie, choć nadal oceniane są jako niesprzyjające. Wartość salda wzrosła do -44,4 pkt z poziomu -100 pkt w poprzednim kwartale. Jest niższa niż przed rokiem o 17,7 pkt. Poprawa jest ledwie przejściowa – banki przewidują pogorszenie się warunków prowadzenia działalności w IV kwartale; wartość salda prognoz jest równa -100 pkt.

4. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość wypracowanego zysku wyniosła 0,0 pkt. W ciągu kwartału zwiększyła się o 53,8 pkt, jest jednak o 35,7 pkt niższa niż w III kwartale 2019 r. Uczestnicy badania spodziewają się, że w kolejnym kwartale zyski spadną mniej więcej do poziomu z drugiego kwartału.

5. W ciągu kwartału zmniejszył się odsetek banków, których jakość portfela należności pogorszyła się. Saldo zwiększyło swoją wartość o -47,3 pkt, do wysokości -44,4 pkt. Jest ona niższa niż przed rokiem o 37,3 pkt. Banki spodziewają się pogorszenia się jakości portfela należności w IV kwartale br.; wartość salda przewidywań wynosi -57,1 pkt.

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi wzrosło. Wartość salda wyniosła 22,2 pkt i jest wyższa niż w poprzednim kwartale 77,8 pkt. Wzrost odnotowano również w skali roku (o 8,9 pkt). Spodziewany jest jednak spadek – i to znaczny – popytu na usługi bankowe w IV kwartale 2020 r. (wartość salda prognostycznego wynosi -62,5 pkt).

7. Wzrósł również poziom zatrudnienia (o 8,1 pkt). Jest wyższy niż rok temu o 2,2 pkt. W kolejnych kwartałach banki planują redukcję zatrudnienia, a wartość salda oczekiwań jest równa -18,8 pkt.

8. Zmieniły się oceny dolegliwości barier rozwoju działalności bankowej. Za główną barierę uczestnicy badania uznali trudną sytuację finansową klientów. Odsetek banków wskazujących ten czynnik wyniósł 83,3%. W dalszej kolejności ankietowani wymienili: bariery prawne (66,7% wskazań), a następnie politykę NBP (58,3%) oraz niedostateczny popyt na usługi finansowe (50%). Prognozy dotyczące barier rozwoju działalności banków w kolejnym kwartale nie różnią się istotnie od ocen bieżących.

9. Wzrosły inwestycje kapitałowe banków, i to w stopniu większym od przewidywanego w drugim kwartale. Wartość salda wzrosła o 24,3 pkt, do poziomu 10 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 2,9 pkt. Spodziewany jest dalszy, choć nieznaczny, wzrost inwestycji kapitałowych w IV kwartale; wartość salda prognostycznego wynosi 12,5 pkt.

10. Połowa banków spodziewa się, że wielkość *spreadu* spadnie w IV kwartale br. Pozostali uczestnicy badania przewidują jego stabilizacji wzrost (40%) lub brak zmiany (10%). Prognozy długoterminowe, tj. na kolejne 12 miesięcy, są odmienne. Po 37,5% badanych spodziewa się wzrostu lub braku zmiany *spreadu*, a jedna czwarta ankietowanych banków przewiduje jego spadek.

11. W ocenie ankietowanych banków wartość polskiej waluty spadnie w IV kwartale (62,5% badanych). Jedna czwarta spodziewa się aprecjacji, zaś 12,5% nie przewiduje zmiany wartości złotego. W okresie 12 kolejnych miesięcy polska waluta, zdaniem połowy uczestników badania, aprecjonuje. Odsetki spodziewających się deprecjacji lub stabilizacji złotego wynoszą odpowiednio: 12,5% i 37,5%.

12. Banki przewidują, że stopy procentowe NBP nie zmienią się w IV kwartale br. Większość z nich (87,5%) spodziewa się, że obecny poziom stóp utrzyma się również w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pozostali prognozują ich spadek (12,5%).

13. Od IV kwartału 2008 r. większość respondentów badania koniunktury w sektorze bankowym niezmiennie przewiduje, iż ogólna sytuacja gospodarcza w kraju nie ulegnie większym zmianom. Nie inaczej oceniane są perspektywy polskiej gospodarki zarówno w IV kwartale 2020 r., jak i najbliższych 12 miesiącach.

14. Odsetek banków negatywnie oceniających krótkookresowe perspektywy sektora finansowego (na tle całej gospodarki) wynosi 60%. Pozostali uczestnicy badania nie spodziewają się zmian sytuacji. Przewidywania długookresowe są podobne: 88,9% ankietowanych pesymistycznie ocenia rozwój ogólnej sytuacji w sektorze w następnych 12 miesiącach, a zaledwie 11,1% nie spodziewa się jej większych zmian.

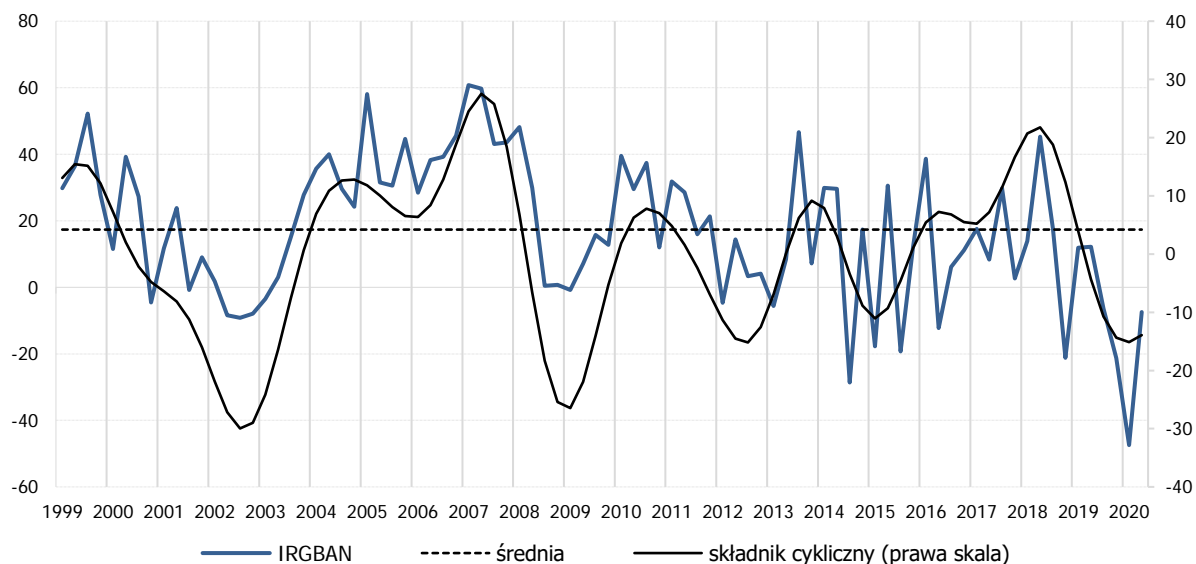
15. Zdaniem wszystkich ankietowanych, obecny wynik banków na operacjach *reverse-repo* nie zmieni się ani w czwartym kwartale br., ani w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

16. Stopa inflacji (CPI) sięgnęła w październiku 2020 r. poziomu 3,1% w ujęciu rocznym. Opinie banków nt. kształtowania się poziomu inflacji w IV kwartale br. są zróżnicowane. 37,5% z nich spodziewa się wzrostu, jedna czwarta spadku, a pozostałe nie przewidują zmian. Niemal dwie trzecie ankietowanych ocenia, że obecne tempo inflacji nie ulegnie zmianie w okresie najbliższych 12 miesięcy. Jedna czwarta prognozuje jego spadek, a jedynie 12,5% wzrost.

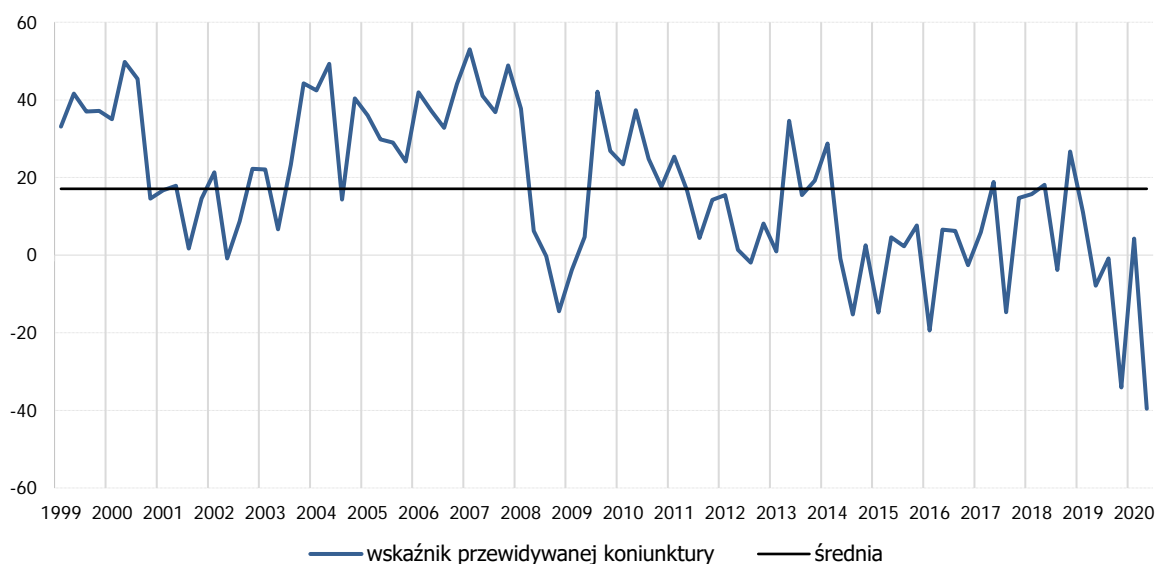
17. Większość banków (57,1%) przewiduje wzrost realnej podaży pieniądza zarówno w IV kwartale 2020 r., jak i najbliższych 12 miesiącach. 28,6% respondentów nie spodziewa się jej zmian, a zaledwie 14,3% prognozuje jej spadek.

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

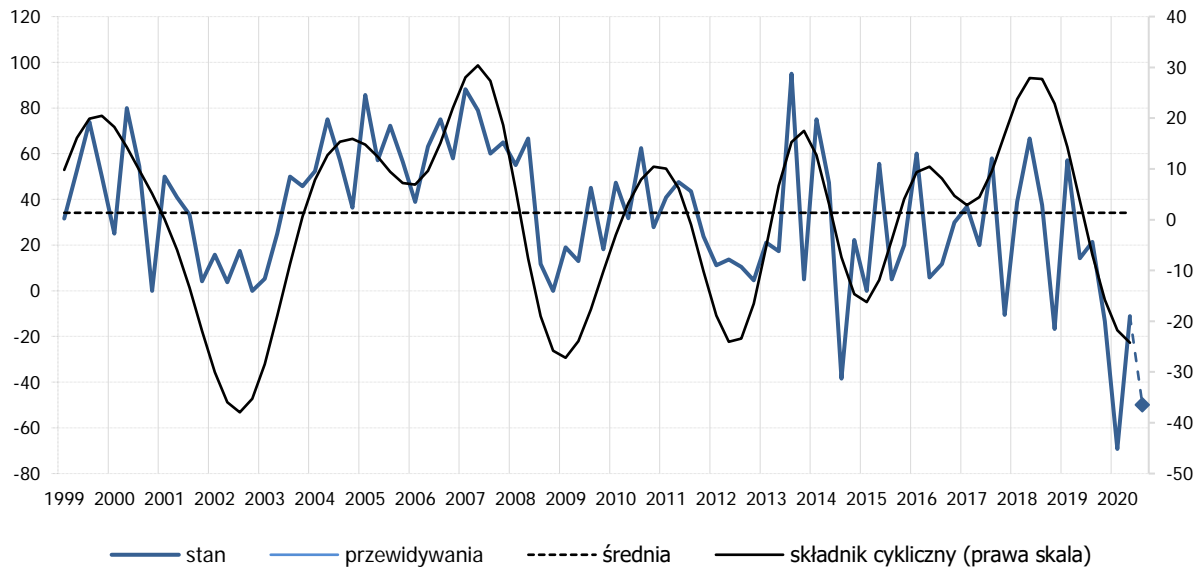
WSKAŹNIK KONIUNKTURY

	Q2 2019	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	11,9	12,2	-6,3	-21,3	-47,4	-7,4
wskaźnik prognozowanej koniunktury	11,1	-7,9	-0,8	-34,1	4,2	-39,6

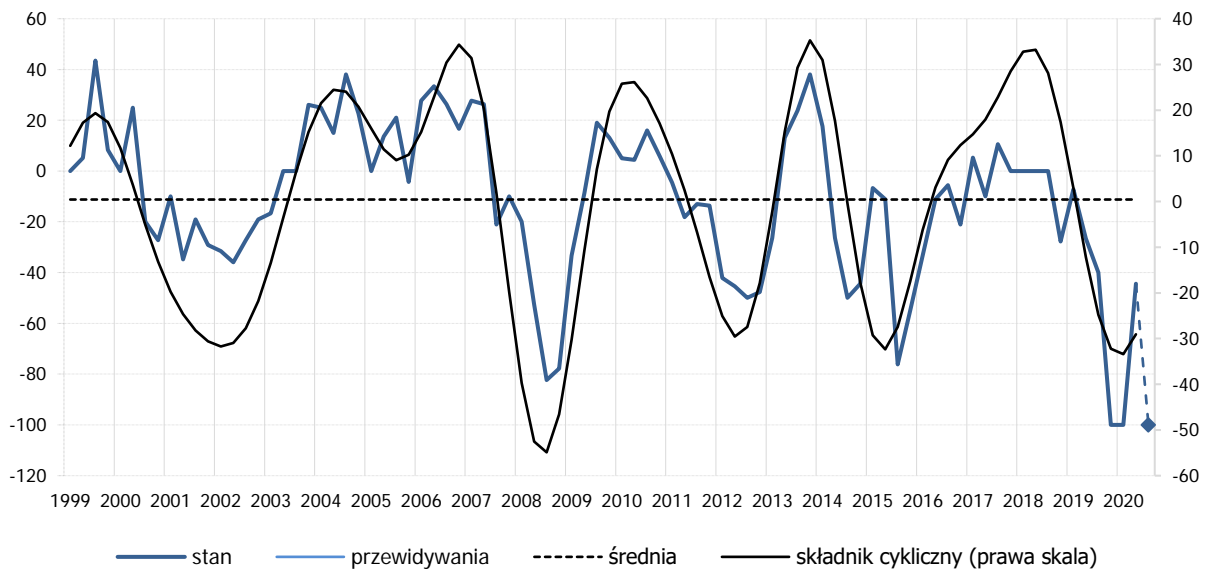

WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ (NETTO)

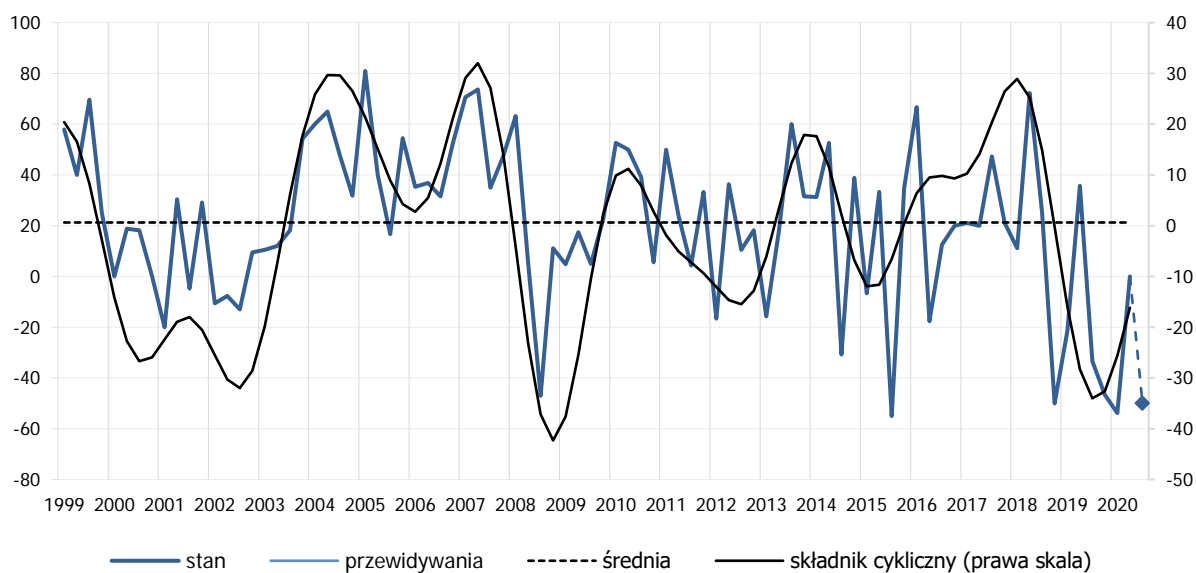
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. wzrost	42,9	57,1	40,0	15,4	44,4	12,5
2. brak zmiany	28,6	7,1	6,7	0,0	0,0	25,0
3. spadek	28,6	35,7	53,3	84,6	55,6	62,5
saldo (1.-3.)	14,3	21,4	-13,3	-69,2	-11,1	-50,0

WARUNKI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ

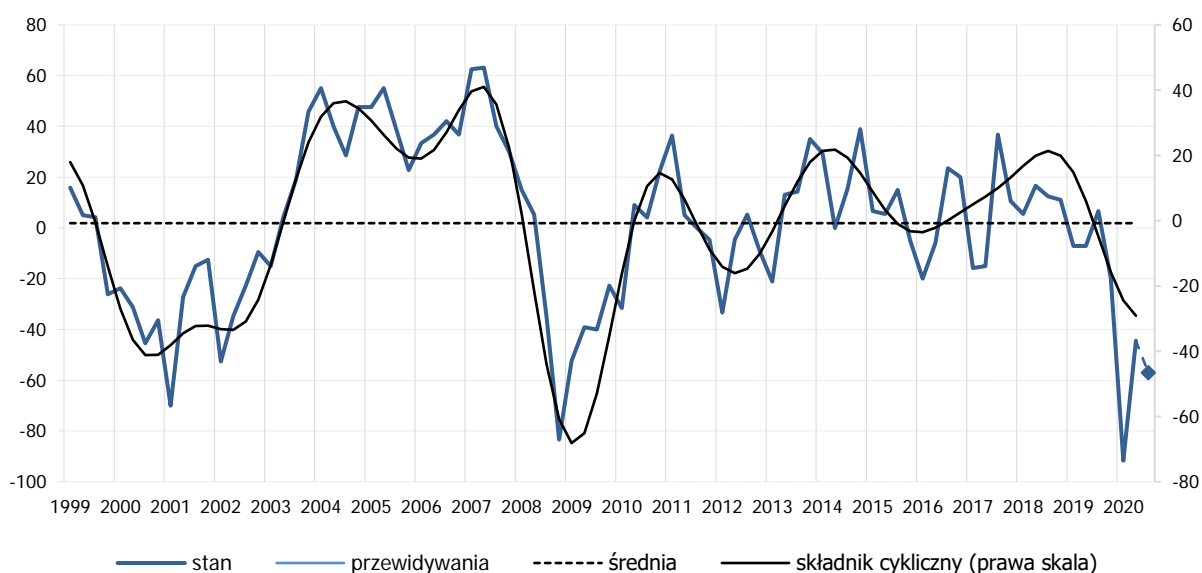
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. poprawa	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	0,0
2. brak zmiany	73,3	60,0	0,0	0,0	33,3	0,0
3. pogorszenie	26,7	40,0	100,0	100,0	55,6	100,0
saldo (1.-3.)	-26,7	-40,0	-100,0	-100,0	-44,4	-100,0

WIELKOŚĆ WYPRACOWANEGO ZYSKU

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. wzrost	57,1	26,7	20,0	23,1	44,4	12,5
2. brak zmiany	21,4	13,3	13,3	0,0	11,1	25,0
3. spadek	21,4	60,0	66,7	76,9	44,4	62,5
saldo (1.-3.)	35,7	-33,3	-46,7	-53,8	0,0	-50,0

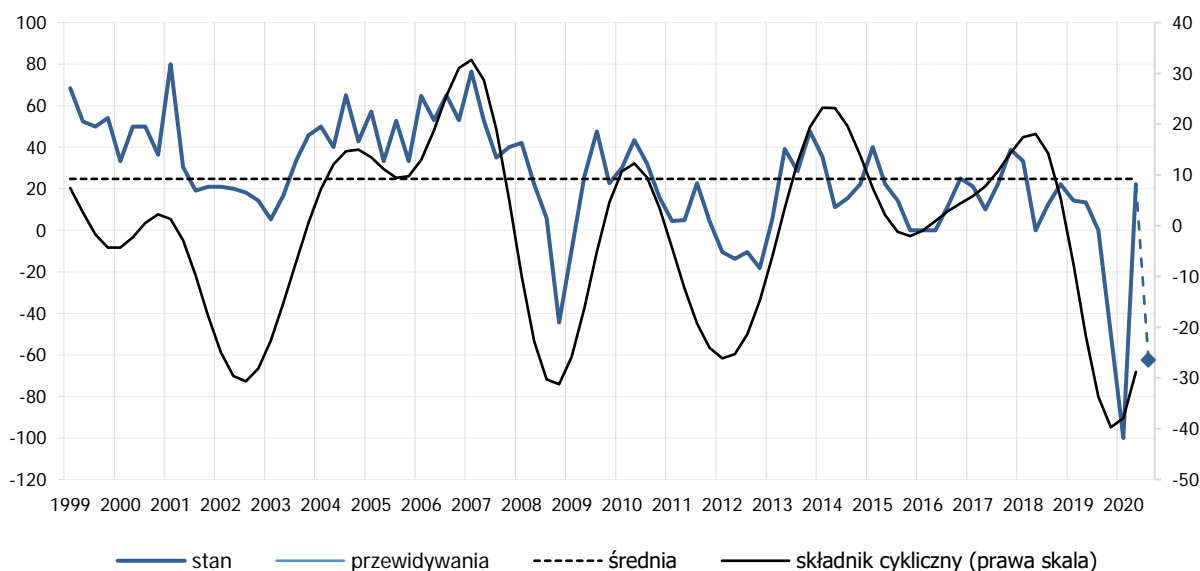
JAKOŚĆ PORTFELA NALEŻNOŚCI

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. poprawa	21,4	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0
2. brak zmiany	50,0	40,0	80,0	8,3	55,6	42,9
3. pogorszenie	28,6	26,7	20,0	91,7	44,4	57,1
saldo (1.-3.)	-7,1	6,7	-20,0	-91,7	-44,4	-57,1

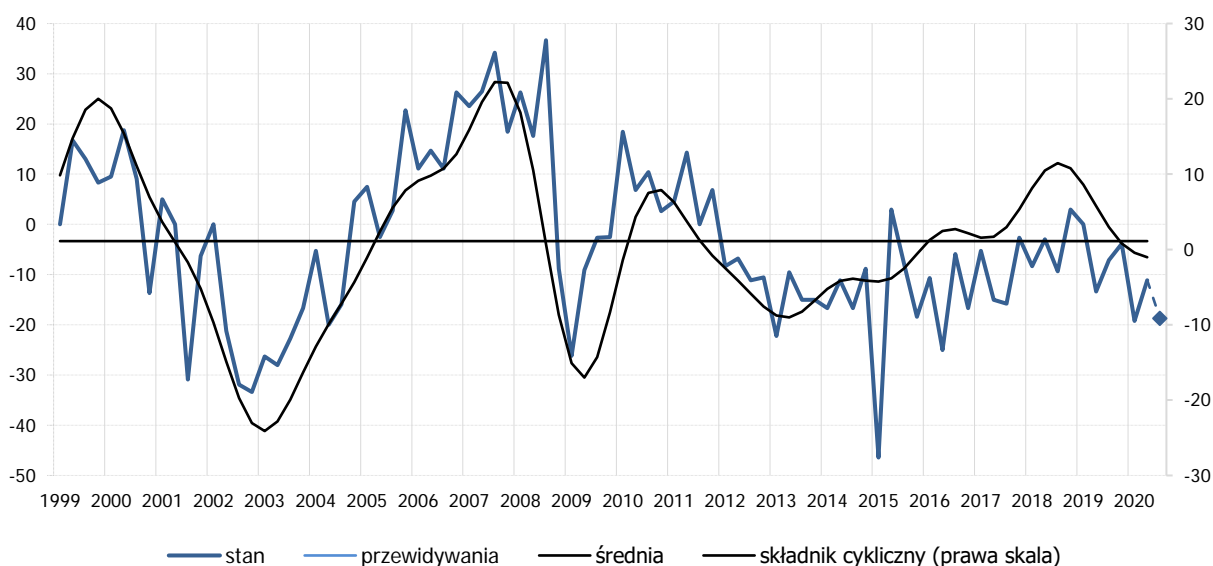

OGÓLNE ZAJNTERESOWANIE KLIENTÓW USŁUGAMI BANKOWYMI

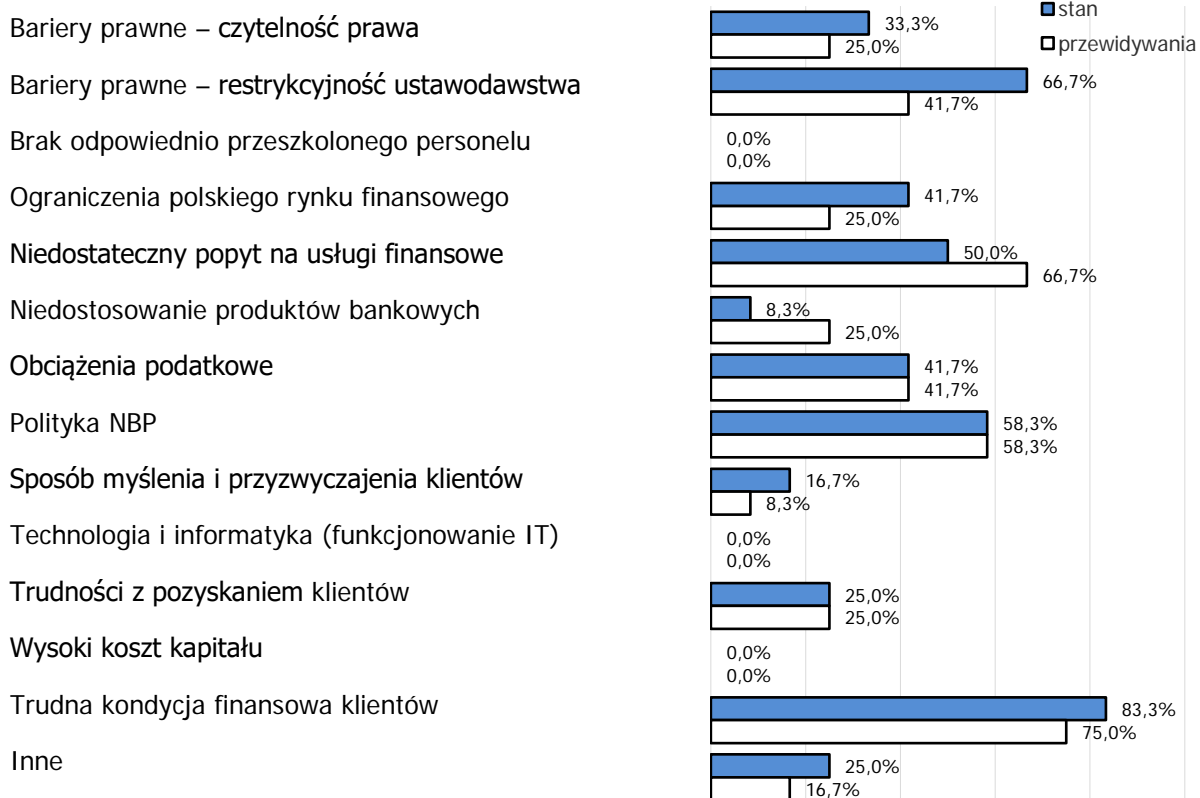
warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. wzrost	20,0	0,0	0,0	0,0	44,4	0,0
2. brak zmiany	73,3	100,0	50,0	0,0	33,3	37,5
3. spadek	6,7	0,0	50,0	100,0	22,2	62,5
saldo (1.-3.)	13,3	0,0	-50,0	-100,0	22,2	-62,5

WIELKOŚĆ ZATRUDNIENIA

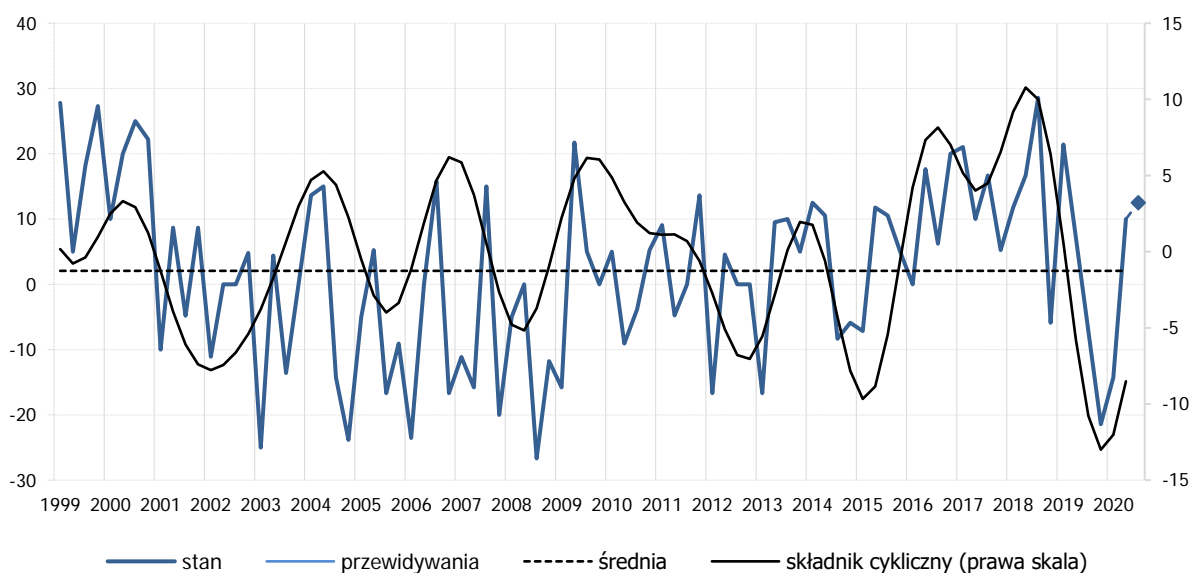

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. wzrost >2,5%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. wzrost <2,5%	26,7	35,7	23,1	7,7	22,2	0,0
3. brak zmiany	26,7	14,3	46,2	46,2	33,3	62,5
4. spadek <2,5%	40,0	50,0	30,8	46,2	44,4	37,5
5. spadek >2,5%	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
saldo (1.+2.x0,5-4.x0,5-5.)	-13,3	-7,1	-3,8	-19,2	-11,1	-18,8

CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ BANKÓW

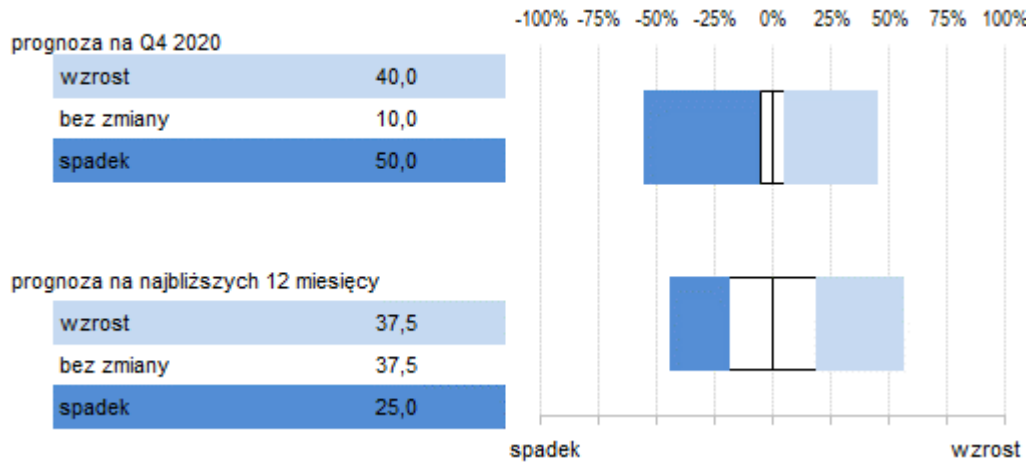

INWESTYCJE KAPITAŁOWE

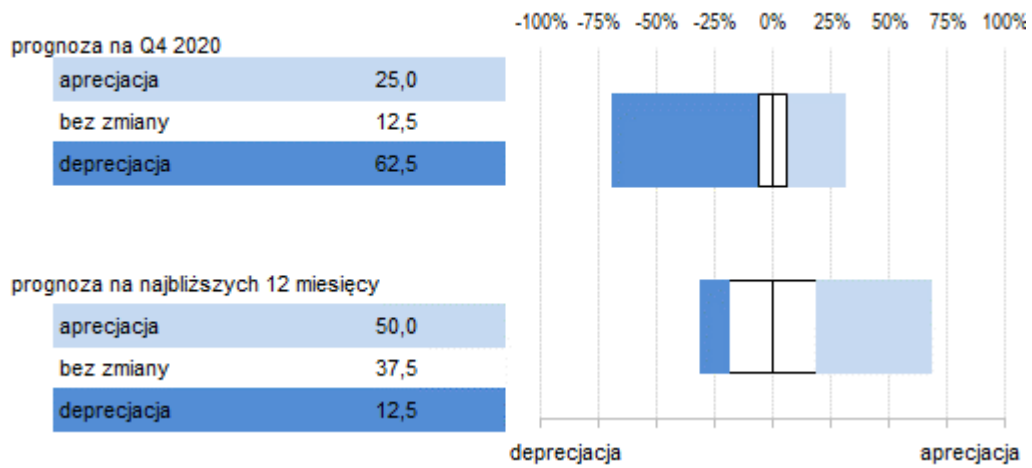

warianty odpowiedzi - odsetki	Q3 2019	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	przewidywania
1. wzrost	14,3	7,1	7,1	7,1	10,0	12,5
2. brak zmiany	78,6	78,6	64,3	71,4	90,0	87,5
3. spadek	7,1	14,3	28,6	21,4	0,0	0,0
saldo (1.-3.)	7,1	-7,1	-21,4	-14,3	10,0	12,5

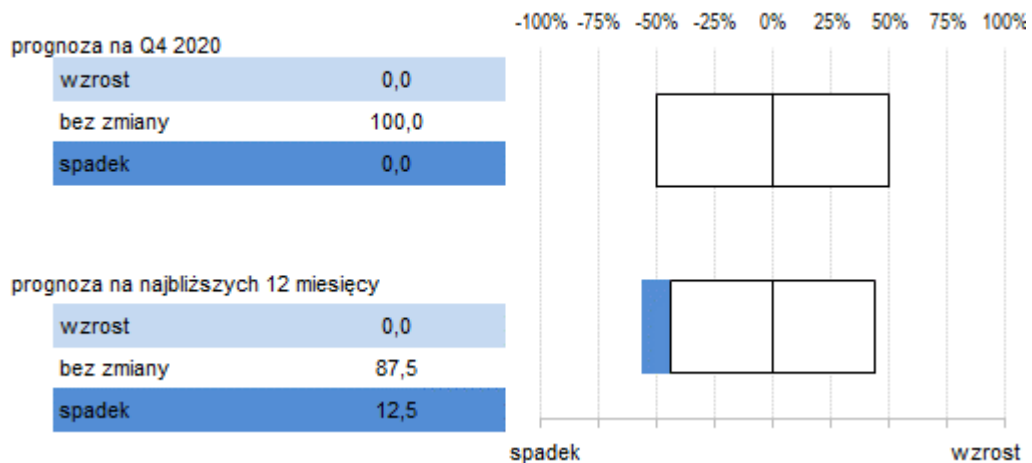
SPREAD (ROZSTĘP) MIĘDZY OPROCENTOWANIEM KREDYTÓW I DEPOZYTÓW

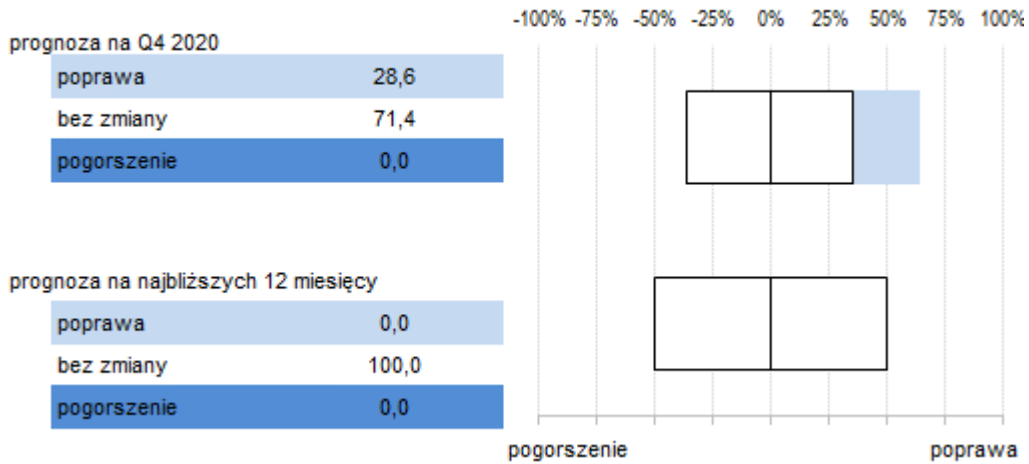
KURS PLN WZGLĘDEM PARYTETU (KOSZYKA WALUT)

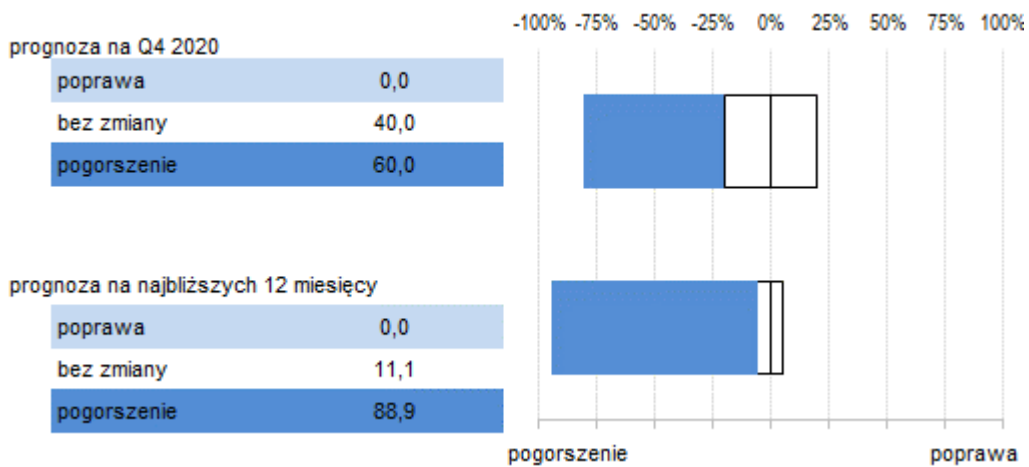
STOPY PROCENTOWE NBP (OGÓLNA TENDENCJA)

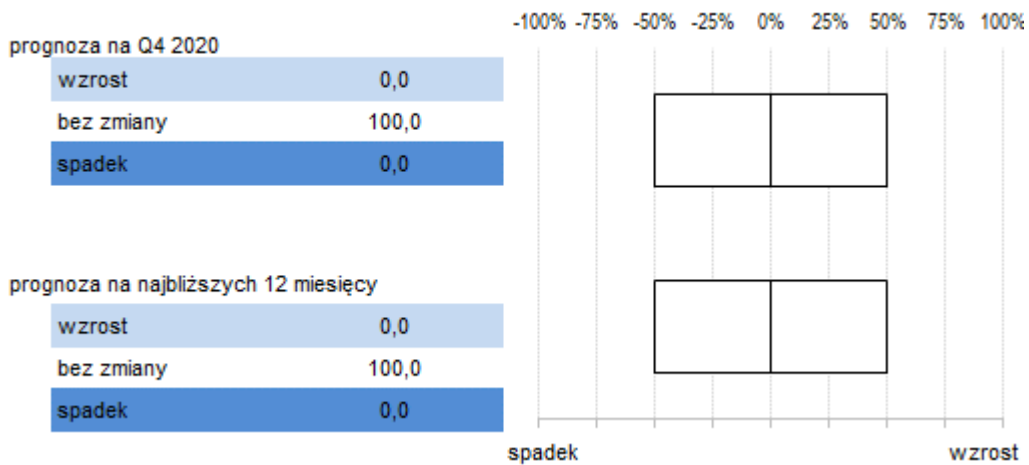
OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARKI POLSKIEJ NIEZALEŻNIE OD SYTUACJI SEKTORA FINANSOWEGO

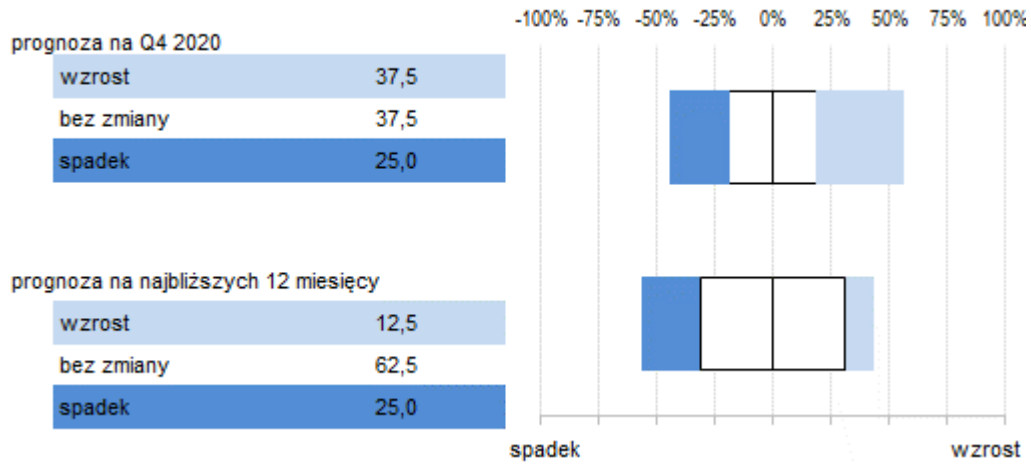
OGÓLNA SYTUACJA SEKTORA FINANSOWEGO NA TLE POLSKIEJ GOSPODARKI

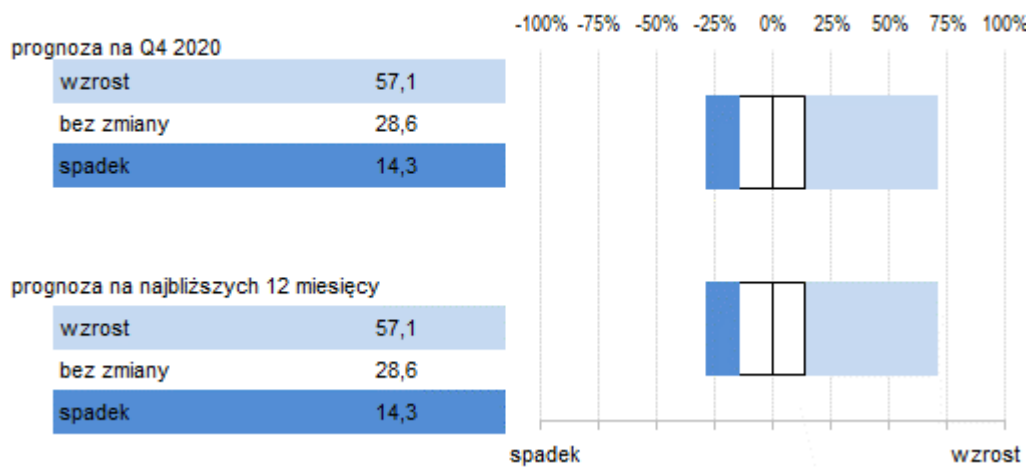
WYNIK NA OPERACJACH REVERSE-REPO (POMNIEJSZONY O REPO)

POZIOM INFLACJI

REALNA PODAŻ PIENIĄDZA

III. SUMMARY

In the 3rd quarter of 2020 the banking sector performance improved. The IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) grew by 40 pts to -7,4 pts. The increase was due to a rise in the balances of profits, result on banking activity and employment.

The improvement is of short duration, however. Since the beginning of 2013 situation in the banking sector has been highly volatile. The standard deviation increased by 3.2 pts in comparison to the years 1999-2012, and the average declined by 16.3 pts, explicitly showing diminishing trends over time in the last recent years. The surveyed banks expect the state of the sector to lessen ever more in the 4th quarter (the leading indicator is -39.6 pts).